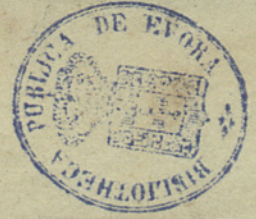

Epistola Christophori Colom: cui etas nostra multū debet: de
Insulis Indie supra Gangem nuper inuētis. Ad quas pergre-
das octauo antea mense auspiciis et ere inuictissimorum Fernādi et
Delisabet Hispaniarū Regū missus fuerat: ad magnificum dñm
Gabrielem Sanchis eorundē serenissimorum Regum Tesaurariū
missa: quā nobilis ac litteratus vir Leander de Cosco ab Hispa-
nō idiomate in latinum cōuertit tertio kal's Maii. Mcccc. xciiis
Pontificatus Alexandri Sexti Anno primo.

Quoniam susceptę prouintię rem perfectam me fecerunt
fuisse grātum tibi fore scio: has constitui exarare: que te
vniuersū rei in hoc nostro itinere geste inuentę ad-
moneant. Tricesimotertio die postq̄ Cadibus discessi in mare
Indicū perueni: vbi plurimas insulas innumeris habitatas ho-
minibus repperi: quarum omnium pro felicissimo Rege nostro
preconio celebrato et vexillis extensis contradicente nemine pos-
sessionem accepi: primęq̄ earum diui Saluatoris nomen impo-
si: cuius fretus auxilio tam ad hanc: q̄ ad ceteras alias perue-
nimus. Eam ho Indi Guanabanin vocant. Aliarū etiam vnam
quanc̄ nouo nomine nuncupauī: quippe aliā insulam. Sancte
Marie Conceptionis. aliam Fernandinam. aliam Hysabellam.
aliam Joanam. et sic de reliquis appellari iussi. Cum primum in
eam insulam quam dudum Joanam vocari dixi appulimus: iu-
rta eius littus occidentem versus aliquantulum processi: tamq̄
eam magnam nullo reperto sine inueni: vt non insulā: sed conti-
nentem Chatai prouinciam esse crediderim: nulla tñ videns op-
pida municipiaue in maritimis sita consinib⁹ preter aliquos vi-
cos et prædia rustica: cum quorū incolis loqui nequibam. quare si
mul ac nos videbant surripiebant fugam. Progrediebar vltas
existimans aliquā me urbem villasue inuenturū. Deniq̄ videns
q̄ longe admodum progressis nihil noui emergebat: et hmoi via
nos ad Septentrionem deferebat: q̄ ipse fugere exoptabā: terris
etenim regnabat bruma: ad Austrumq̄ erat in voto cōtendere:

Joana

nec minus venti flagitantibus succedebat constitui alios non opere
 riri successus: et sic retrocedens ad portum quendam quem signauer
 ram sum reuersus: vnde duos homines ex nostris in terra militi: qui
 inuestigarēt esset ne Rex in ea prouincia vrbesue aliquae. Hi per
 tres dies ambulauerunt inueneruntque innumeros populos et habita
 tiones: paruas tamen et absque villo regimine: quapropter redierunt.
 Interea ego iam intellexeram a quibusdam Indis quos ibidem sus
 ceperam quod huiusmodi prouincia insula quidem erat: et sic perrexi or
 entem versus eius semper stringens littora usque ad miliaria. cccxxii
 vbi ipsius insule sunt extrema: hinc aliam insulam ad orientem pro
 specti distantem ab hac Joana miliaribus. liiii. quam protinus Dispa
 nam dixi: in eamque concessi: et direxi iter quasi per Septentrionem
 quemadmodum in Joana ad orientem miliaria. dlii. que dicta
 Joana et alie ibidem insule infertilissime existunt. Nec multis atque
 tutissimis et latis nec aliis quos vnquam viderim comparandis por
 tibus est circumdata: multi maximi et salubres hanc interfluunt
 flumines: multi quoque et eminentissimi in ea sunt montes. Omnes
 he insule sunt pulcherrime et variis distincte figuris: pnie: et ma
 xima arborum varietate sidera lambentium plene: quas nunquam folijs
 priuari credo. Quippe vidi eas ita virentes atque decoras ceu me
 se Maio in Hispania solent esse: quae alie florentes alie fructuo
 se: alie in alio statu in vnus cuiusque qualitate vigeant: garrice
 bar: philomela et alii passeris variis ac innumeri mense Nouembria
 quo ipse per eas deambulabat. Sunt praeterea in dicta insula Joa
 na septem vel octo palmarum genera quae proceritate et pulchritudine
 quae admodum ceterae omnes arbores: herbae: fructusque nostras facile exur
 perant. Sunt et mirabiles pinus agri et prata vastissima: variae aues:
 varia mella: variaque metalla ferro excepto. In ea autem quae Dispa
 nam supra diximus nuncupari maximi sunt mores ac pulchri: va
 sta rura: nemora: campi feracissimi seri pascuae et pendis edifici
 is aptissimi. Portuum in hac insula comoditas et praestantia flumi
 num copia salubritate admixta hominum: quae nisi quis viderit: credulita
 tem superat. Huiusmodi arbores pascua et fructus multum ab illis Joane

differunt. Dec preterea Hispania diuerso aromatis genere auro
 metallisq; abundat. cuius quidem et oium aliarum quas ego vidi et
 et quarum cognitionem habeo incole vtriusque serus nudi semper ince
 dunt quemadmodum edunt in lucem: preter aliquas feminas que for
 lio frondeue aliqua aut bombicino velo pudenda operiunt: quod
 ipse sibi ad id negotium parant. Carent uero omnes (ut supra dixi) quo
 cumque genere ferri. carere et armis utpote sibi ignotis nec ad ea sunt
 apti: non propter corporis deformitatem. cum sint bene formati: sed
 quia sunt timidi ac pleni formidine. gestant tamen pro armis arundi
 nes sole puestas: in quarum radicibus hastile quoddam lignum siccum et
 in mucronem attenuatum figunt. neque ipsis audet iugiter uti: nam se
 pe euenit cum miserim duos vel tres homines ex meis ad aliquas vil
 las ut cum earum loquerentur incolis: exiisse agmen glomeratum ex In
 diis: et ubi nostros appropinquare videbant fugam celeriter arripuisse
 se despectis a patre liberis et contra: et hoc non quod cupiam eorum dam
 num aliquid vel iniuria illata fuerit: imo ad quoscumque appuli et qui
 bus cum verbum facere potui: quicquid habebam sum elargitus: pan
 num aliarumque multa nulla mihi facta versura: sed sunt natura pa
 uidi ac timidi. Ceterum ubi se cernunt tutos omnino metu repulsi: sunt
 admodum simplices ac bonae fidei et in omnibus que habent liberalissi
 mi: roganti quod possidet inficiant nemo: quin ipsi nos ad id posce
 dum inuitant. Maximam erga omnes amorem preferunt: dant queque ma
 gna pro paruis: minima labe nihiloue preterenti. ego attamen prohibui ne
 tam minima et nullius precii hisce darentur: ut sunt lancis. parapsidii.
 vitricumque fragmenta. item clauis ligule. quantum si hoc poterat adipisci
 videbat eis pulcherrima mundi possidere iocalia. Accidit enim que
 dam nauitiam tantum auri pondus habuisse pro una ligula quanti
 sunt tres aurei solidi: et sic alios pro aliis minoris precii: presertim
 pro blanquis nouis: quibusdam numis aureis: pro quibus habebant da
 bant quicquid petebat venditor: puta unciam cum dimidia et duas
 auri: vel triginta et quadraginta bombicis pondus: quam ipsi sari
 nouerant. item arcuum. amphore. hydrie. doliumque fragmenta bom
 bice et auro tanquam bestie comparabant. quod quia iniquum sane

erat vetus: dediq; eis multa pulchra & grata que mecū iulerā nūl
lo interueniente premio. vt eos mihi facilius ꝑciliatē fierentq;
xpicole & vt sint ꝑoni in amorem erga Regē Reginā ꝑncipēq;
nostros & vniuersas gentes Hispanie ac studeant ꝑquirere cor
aceruare eaq; nobis tradere quibꝫ ipsi affluunt & nos magnopē
re indigemus. Nullam ū norunt idolatriam: imo firmissime cre
dūt oēm vim: oēm potentiam: oīa deniq; bona esse in celo: meq;
inde cum his nauibus & nautis descēdisse: atq; hoc animo vbiq;
fui susceptus postq; metum repulerant. Nec sunt segnes aut ru
des: quin summi ac perspicacis ingenii: & homines qui transrer
tant mare illud nō sine admiratiōe vniuscuiusq; rei rationē redi
dunt: sed nunq; viderūt gentes vestitas neq; naues bmoī. Ego
statim atq; ad mare illud perueni e prima insula quosdā Indos
violenter arripui: qui ediscerent a nobis & nos pariter docerent
ea quorū ipsi in iisce partibus cognitionem habebant: & ex voto
successit: nam breui nos ipsos: & si nos tum gestu ac signis: tum
verbis intellexerunt: magnoq; nobis fure emolumento: veniūt
modo mecum qui semper putant me desiluisse e celo: quāuis diu
nobiscum versati fuerint ho. licq; versentur: et si erant primi qui
id quocūq; appellabamus nuntiabant: alii deinceps aliis elat
ta voce dicentes: Venite venite & videbitis gētes ethereas: Quā
ob rem tam femine q̄ viri: tam impuberes q̄ adulti: tā iuuenes
q̄ senes deposita formidine paulo ante ꝑcepta nos certatim vise
bant magna iter stipante caterua: a' iis cibum: aliis potum affe
rentibus maximo cum amore ac beniuolentia incredibili. Habet
vnaqueq; insula multas scaphas solidi ligni: & si angustas. lon
gitudine tñ ac forma nostris biremibus similes: cursu aut vel
tiores. Reguntur remis tantūmodo. Harū quedā sunt magnę
quedam parue: quedā in medio consistūt: plures tñ biremi que
remiget duodeuiginti transtris maiores: scū quibus in oēs illas
insulas: que innumere sunt: traicitur: cumq; ibi suam mercatu
ram exercent & inter eos comertia fiunt. Aliquas ego harum bi
remiū seu scapharū vidi q̄ vehebant septuaginta & octuaginta re

miges. In omnibus his insulis nulla est diuersitas inter gentes
 effigies: nulla in moribus atq; loquela: quin oēs se intelligunt
 adinuicem: que res perutilis est ad id qđ serenissimos Reges: o
 stros exoptare precipue reor: scz et ad scđam xp̄i fidem p̄uersio
 nem: cui qđem quantū intelligere potui facillimū sunt et pront.
 Dixi quēadmodū sum progressus antea insulam Joanam per re
 ctum tramitem occasus in orientem miliaria. cccxxii. In quā viā
 et interuallum itineris possum dicere hanc Joanam esse maiorē
 Angliā et Scotiā simul: nāq; vltra dicta. cccxxii. passiuū milia in
 ea parte que ad occidentem p̄ospectat due: quas nō petii: super
 sunt prouincie: quaz alterā Indi Anan vocant cuius accole can
 dati nascuntur. Tendunt in longitudinem ad miliaria. clxxx. et
 ab his quos vobis mecum Indis percepi: qui oīs has callent insu
 las Hispanie do ambitus maior est tota Hispania a Colonia vsq;
 ad fontem rabidum Hincq; facile arguit qđ quartum eius latus
 quod ipse per rectā linēā occidentis in orientem traieci miliaria
 continet. dxl. Nec insula est affectanda et affectata nō spernenda
 In qua et si aliaz oim vt dixi pro inuictissimo Rege nostro solen
 niter possessionem accipi: earūq; imperium dicto Regi penitus
 cōmittitur: in oportuniōri tñ loco atq; cōni lucro et cōmertio
 condecēti cuiuscūq; magne ville: cui flatuitatis dñi nomen de
 dimus: possessionem peculiariter accipi: ibiq; arcem quandam
 erigere extemp'o iussi: que modo iam debet esse pacta: in qua ho
 mines qui necessarii sunt visi cū cōni aī mox genere et vltra an
 num victu oportuno reliqui. Item quandā carauellā et pro aliis
 construendis tam in hac arte q̄ in ceteris peritos: ac eiusdē in
 sulē Regis erga eos beniuolentiam et familiaritatē incredibiles
 Sunt enim gentes ille amabiles admodum et benigne: eo qđ Rex
 predictus me fratrem suū dicit gloriabatur. Et si aīum rei ocarent et
 his qui in arce manserunt nocere velint: nequeunt: qa armis car
 rent: nudī incedūt et nimis timidi: ideo dictā arcem tenētes dun
 taxat p̄nt totā eam insulam nullo sibi iminēte discrimine popu
 lari: dum nō leges quas dedim⁹ ac regimen nō excedāt. In oib⁹

hominis cau

his insulis ut intellexi quisq; vni tm̄ p̄iugi acquiescit: preter prin-
 cipes aut reges: quibus viginti hie licet. femine magis q̄ viri la-
 borare videntur: nec bene potui intelligere an habeāt bona pro-
 pria: vidi enim q̄ vnus habebat aliis impartiri: presertim dapes
 obsonia ⁊ hmoi. Nullum apud eos monstrū reperi ut pleriq; exi-
 stimabant: sed hoies magne reuerentie atq; benignos. Nec sunt
 nigri velut ethiopes: habent crines planos ⁊ demissos: non de-
 gūt vbi radioꝝ solaris emicat calor: p̄ magna nanq; hic est solis
 vehementia: propterea q̄ ab equinoctiali linea distat. Vbi viden-
 tur gradus sex ⁊ viginti ex montiū cacuminibꝫ. Maximū quoq;
 viget frigus: sed id qdem moderantur. Indi tum loci cōsuetudi-
 ne: tum rerū calidissimarū quibꝫ frequenter ⁊ luxuriose vescunt̄
 presidio. Itaq; mōstra aliqua nō vidi: neq; eoz alicubi habui co-
 gnitionem: excepta quadā insula Charis nuncupata: que secuū
 da ex Hispania in Indiam transfretantibꝫ existit: quā gens que
 dam a finitimis habita ferocior: incolit. Hi carne humana vescū-
 tur. Habent predicti biremiū genera plurima quibus in oīs Indi-
 cas insulas traiciunt: depredant: surripiunt quecūq; p̄nt. Nihil
 ab aliis differunt nisi q̄ gerūt moze femineo longos crines: vtū-
 tur arcubꝫ ⁊ spiculis arundineis fixis ut diximꝫ in grossiori par-
 te attenuatis hastilibꝫ: ideoq; habent̄ feroces: quare ceteri Indi
 inexhausto metu plectunt̄: sed hos ego nihili facio plus q̄ alios
 Hi sunt q̄ cohzunt cū quibusdā feminis: que sole insulā Mateur-
 nin primā ex Hispania in Indiā traicientibꝫ habitant. De aut̄
 femine nullū sui sexus opus exercent: vtuntur enim arcubus et
 spiculis sicut de eaz p̄iugibus dixi: muniunt sese laminis eneis
 quarū maxima apud eas copia existit. Aliā mibi insulā affirmāt
 sup̄ adicta Hispania maiorē: eius incolē carēt pilis: auroq; inter
 alias potissimū exuberat. Huius insule ⁊ aliarū quas vidi hoies
 mecū porto qui hoz que dixi testimoniuū perhibēt. Deniq; vt no-
 stri discessus ⁊ celeris reuerisionis compendiuū ac emolumentum
 breuibꝫ astringā hoc polliceo: me nostris Regibus iniuiciffi-
 mis paruo eoz fultū auxilio: tantū auri daturū quantū eis fue-

atq; mas

sit opus: tñ vero aromatum. bōmbicis. massicis: q̄ apud Chium
 duntaxat inuenitur: tantūq; ligni aloes. tantum seruoꝝ bydo/
 latrarum: quantum eozum maiestas voluerit exigere. it. in reu/
 barbarum ⁊ alia aromatum genera que ii quos in dicta arce reli
 qui iam inuenisse atq; inuenturos existimo. qñquidem ego nul
 libi magis sum moratus nisi quantum me coegerunt venti: pze/
 terq; in villa Natiuitatis: idum arceꝝ conderē ⁊ tuta oia esse pro
 uidi. Que ⁊ si maxima ⁊ inaudita sunt: multo tñ maiora foerent
 si naues mihi vt ratio exigit subuenissent. Vex multum ac mira
 bile hoc: nec nostris meritis correspondens: sed sancte Christia/
 ne fidei: nostrorumq; Regum pietati ac religioni: quia quod hu
 manus consequi nō poterat intellectus: id hōmanis cōcessit di
 uinus. Solet enim deus seruus suos: quiq; sua pzecepta diligūt
 ⁊ in impossibilibus exaudire: vt nobis in presentia contigit: qui
 ea consecuti sumus que hactenus mortalium vires minime atf
 gerant: nam si harū insularū quipiam aliquid scripserunt aut lo
 cuti sunt: omnes per ambages ⁊ cōiecturas. nemo se eas vidisse
 asserit: vnde prope videbatur fabula. Igitur Rex ⁊ Regina prin
 ceptsq; ac eoz regna felicissima cuncteq; ali: Christianoz provin
 cie Saluatori dño nostro Jesu Christo agam⁹ gratias: qui tan
 ta nos victoria munereq; donauit: celebrentur processiones. per
 agantur solennia sacra: festaq; fronde velentur delubra. exultet
 Christus in terris quemadmodum in celis exultat: quom tot po
 puloꝝum perditas ante hac animas saluatum iri pzeuidet. Lete
 mur ⁊ nos: cum propter exaltationem nostre fidei. tum propter
 rerum temporalium incrementa: quoz non solum Hispania sed
 vniuersa Christianitas est futura particeps. Nec vt gesta sunt
 sic breuiter enarrata. Vale. Vlis bone pridie Idus Martii.

Christoforus Colom Oceane classis Prefectus.

Epigramma R. L. de Cozbaria Episcopi Montispalufi.
Ad Inuictissimum Regem Hispaniarum.

Jam nulla Hispanis tellus addenda Triumphis
Atq; parum tantis viribus orbis erat.
Nunc longe Cois regio deprensasub vndis.
Auctura est titulos Betice magnae tuos.
Unde repente merito referenda Colombo
Gratia: sed summo est maior habēda deo.
Qui vincenda parat nona Regna tibiq; sibiq;
Teq; simul fortem prestat esse piū.

Christophoro Colombo